

Inga Höglund

Stockholmi eesti kooli hoovis on hommikul kell 8.45 põhikooli lapsed kenasti üles rivistatud ning neile jagatakse kiiruga Rootsi ja Eesti lippe. Pingsalt oodatakse Rootsi kuningapaari ja Eesti presidendipaari saabumist.

Kooli värava ette vurab esimesena politseieskort ning seejärel veel kümnekond autot. Kui riigipead autost väljuvad, vaheldub eelnenud taustasumin kilkavate häältega.

Kooli direktor Jaan Seim esitleb tähtsaid külalisi ning Rootsi kuningas Carl XVI Gustaf teatab enda tutvustamise järel rõõmsalt käeviipega: «See oleksin siis mina.»

President Toomas Hendrik Ilves selgitab, et juba 66 aastat tegutsevas koolis õppis ka tema ema. Lisaks on presidendi ammune tuttav ka kooli direktor. «Jaan ja mina tunneme üksteist ajast, kui olime viis päeva vanad,» teatab Ilves, selgitades, et kord hoidsid poisse ühe, kord teise vanemad.

Eesti põgenikest vanemate perre 1953. aastal sündinud Ilves elas Rootsis kolm aastat. Eile lõppenud kolmepäevase riigivisiidi vältel tänas ta korduvalt Rootsit 30 000 Eesti põgeniku vastuvõtmise eest 1944. aastal ning lisas, et Rootsi osa Eesti riigi ajaloos on mõõdetamatult suur.

«Rootsi on teinud meie heaks väga palju. Rootsi kroon tõi hariduse Eestisse. Rootsi asutas koolid ja rootslased edendasid eesti kirjakeelt. Juba 19. sajandil oli kirjaoskus Eestis 96 protsendil elanikkonnast,» kirjeldab Ilves.

Lisaks rõhutab ta hiljem Uppsala maavanema pidulikul vastuvõtul, kuivõrd suur osa oli Rootsil ka Eesti taasiseseisvumisel. Ilves peab eriti oluliseks Rootsi praeguse välisministri Carl Bildti rolli, kes aitas kaasa Vene vägede väljaviimisele iseseisvunud Eestist.

«Toona rääkisid Washingtonis inimesed Eestist kui endisest Nõukogude Liidu liikmest, kuid mina rõhutasin alati, et see oli vaid viiskümmend aastat meie ajaloost ja tegelikult on tegu endise Rootsi impeeriumi liikmega,» selgitab Ilves rõõmsalt ning teatab, et viimased 20 aastat iseseisvust on kahte riiki veelgi lähendanud.

«Me ei saa enam öelda lihtsalt, et oleme tänulikud. Oleme muutunud nii läbipõimunuks. Tänu sellele, et oleme vabad, pole Eesti ja Rootsi vahel vahemaad. Meil on vaid ühised jooned,» lisab ta.